

Akinafarir Namba 2, Pol Timoti baghava an Osiri

Akinafarir Faragha Zuim

Timoti, Pol ko ingangarir gumazim, egha Pol arazir aghuibar an akaghtima, a dar gin mangasa, kamaghin akinafarir akam Timoti bagha an osiri. Pol ghaze, Timoti uan nighnizir gavgavimın amırvaghan marki. Egh Kraıs İesusın akar aghuım akurır arazım ataghıraghan marki. Egh Godın akaba bar dar gin mangı. Eghti gumazıba mızazıba ko osımtızıba a darıgham, eghti a gavgavıgh ingangarır God a ganıngızım damuvıra ikıam.

Timoti gumazir nighnizir aghuıba puvatızıba, me paza mıgeır akaba baraghan marki. Akar kamagh garıba gumazır orazıbar dabırabıbagh asıghası.

Timoti bar deragh Polın arazıbagh nıghnıghıva egh darara gin mangı. Arazır kabanang, pamtem nıghnızır gavgavım itır arazım, ko navır amırızım itım, ko bar ıgharaz darazıgh ifongezım, ko osımtızır avırıba aterım.

**Timoti, nı guızın Godın ingangarır
gumazımın ikısı, nı mıghı ingar**

(Sapta 1-4)

¹ Kı Pol, kı Kraıs İesusın aposel. God uabı uan ifongıamın gin ghua, aposelın ikıasa na mısefe. A fomıra akar dıkırızım gamua ghaze, e Kraıs İesus

ko poroghiv ikiva, egh ikirimirir zurara itimin ikiam. God bizir kamın gun mikimamin ingangarim na ganingi. ² Timoti, ni guizbangira mati nan otarim, ezi ki akinafarir kam ni bagha an osiri. God en Afeziam ko en Ekiam Kraiss Iesus, aningın apangkuvim ko kuarkuvim ni damuti, ni navir amirizimin iki.

Pol Timoti miġia ghaze, ni akar aghuim akunsi aghumsighan marki

³ Nan ovaviba Godın ingangarim gamua uan araziba deravira da tuisigha arazir aghuibar ġin zui. Ezi ki uaghan kamaghira Godın ingangarim gami. Egha ki arueba ko dimagaribar ki God ko miġia zurara ni ġinighnisi, egha God minabi. ⁴ Ki nın temeribagh nighnighavira ikia ua nın ganasa bar ifonge, egh kamaghın ki bar akuegham. ⁵ Ki kamaghın fo, ni guizbangira nighnzir gavgavim Kraissin iti. Ezi arazir kamra nın inaghamim, Lois ko nın amebam Yunis, aning nighnzir gavgavim iti. Ezi ki fo, ni uaghan nighnzir gavgavir kam iti. ⁶ Egha ki ua nighnzir kam ni ganidi, ni God ni ganingizir bizir aghuim damuti, a nın iki bar gavgafigh, mati gumazim avim givima, an mizariam bar ekefe. Ni fo, ki fomira uan dafarim isa nın dapanim gatizi, God gavgavim isa bizir aghuimın min ni ganingi. Ki datirighın gavgavir kam bagha ni miġei. ⁷ Ni fo, Duar God e ganingizir kam, an e damuti e atiatingan kogham. Godın Duam gavgavim e ganidi, egha en akurvazima e igharaz

1:2: Ap 16:1, 1 Ti 1:2 **1:3:** Ap 22:3, 23:1, Ro 1:8-9, Fl 3:5, 1 Te 1:2, 3:10 **1:5:** Ap 16:1, 1 Ti 1:5, 4:6 **1:6:** 1 Te 5:19, 1 Ti 4:14 **1:7:** Lu 24:49, Ap 1:8, Ro 8:15

darazigh ifonge. Egha e gamima, e uaghan deravira uan ikirimirin gari.

⁸ Kamaghin amizima, ni e uan Ekiamin akam akunsi aghumsighan kogham. Egh ni uaghan nan aghumsighan marki, ki an kalabuziar gumazim. Egh, ni Godin gavgavimin amodoghin na ko akar aghuim akunamin ingangarim bagh osimtizim iniam. ⁹ God en akuragha egha en diagha ghaze, e an gumamazibara. An en arazir aghuiba bagha en diazir puvati. Fomira dughiar biziba tighar otivamimin, God uabi uan ifongiamin gin ghua en dia. Egha Krai Iesusin ingarimin a en apangkuvigha e gamizima e an gumaziba ko amizibar otifi. ¹⁰ Ezi datirighin Krai Iesus, a Gumazir ua en Akurvazim, a bar azenim girigha gifa. Ezi an ingangarimin, Godin apangkuvim uaghan en azenim giri. Krai Iesus, ovevem in gavgavim gasighasiki. Ezi an akar aghuimin tuavimin, a gumamazibara bar me gamima me ikirimirir zurara itim gifo. ¹¹ Ezi God kamaghin ifonge, ki akar aghuimin ingangarim damuasa. Kamaghin, an aposelin ingangarim, ko akam akurir ingangarim, ko gumamazibar sure damuamin ingangarim bagha, a na misefe. ¹² Ezi kamaghin amizima ki osimtizir kaba ateri, egha ki aghumsizir puvati. Ki, gumazir ki nighnizir gavgavim an itim, ki a gifogha gifa. Ezi ki fo, a ingangarir a nan dafarim gatizir kam a deraghviram an ganam, egh mamaghira iki mangiva dughiar Krai otoghamimin

1:8: Ro 1:16, Fl 1:7, Kl 1:24, 1 Ti 2:6 **1:9:** Ro 8:28, Ef 1:4, 2:8-9,
1 Te 4:7, Ta 3:5, Hi 3:1, 1 Pi 1:20 **1:10:** 1 Ko 15:54-57, Kl 1:26, Hi
2:14, 1 Pi 1:20 **1:11:** 1 Ti 2:7 **1:12:** Ef 3:1-2, 1 Ti 6:20, 2 Ti 4:8,
1 Pi 4:19

tugham. Bizir kam bagha ki aghumsizir puvati.

¹³ Ni guizin akar ki ni ganingizir kabagh nighnighvira iki, egh ni arazir kamra gun mikimiva gumaziba ko amizibar sure damu. Egh Krai Iesus ko porogh ikiva, egh bar nighnizir gavgavim an ikivira ikiva, bar uan navim isi igharaz darazir aningiva me gifongegh. Arazir kamın, ni an gun me mikim. ¹⁴ Eghti akar aghuir God isa nin dafarim gatizim, ni bar deravira an gan. A bar bizir aghuim, kamaghın ni bar deragh an gan. Eghti Godın Duar en aven itim, a ingangarir kam bagh nin akuragham.

¹⁵ Ni kamaghın fo, Esian Provinsın gumaziba bar na ategha gifa. Ezi Figelus ko Hermogenes uaghan na ataki.

¹⁶ Ki Ekiam ko migia ghaze, an Onesiforus ko an amuiroghboriba men apangkuvigham. A fo, Onesiforus dughiar aviriba nan navim gamima ki bar akonge. Egha ki kalabusın itima a nan aghumsizir puvati. ¹⁷ A Romın nguibar ekiamın ghughava, na buriagharuaviava, ghua bar gin na bato. ¹⁸ Ki God ko migia ghaze, Ekiam Godın Kotiamın Dughiamın an apangkuvigham. Ni fo, Onesiforus Efesusın nguibar ekiamın ikia nan akurvagha ingangarir aviribagh ami.

2

Timoti bar deragh Krai Iesusın midorozir gumazimın iki

1:13: 1 Ti 1:10, 4:6, 6:3, 2 Ti 2:2, 3:14, Ta 1:9, 2:1, Hi 10:23 **1:14:**
Ro 8:11, 1 Ti 6:20 **1:16:** 2 Ti 4:16, 4:19 **1:18:** Ju 21

¹ Nan otarim Timoti, ni zurara Krai Iesusin apangkuvimin amamangatightima a nin akuraghti ni bar gavgavigham. ² Ni fo, ki fomira gumazir aviribar damazimin akar mabav kemezi, ni da baraki. Egh akar kabara ni da isiva gumazir deravira Godin ingangarim damuamibar aningh. Eghti gumazir kaba, uaghan gumazir igharazibar sure damuamin fofozim ikiam.

³ Ni, Krai Iesusin midorozir gumazir aghuir mamın min, ni e ko osimtizim ateram. ⁴ Ni midorozir gumazimin arazim a gifo. Gumazitam a midorozir ingangarim gami, a ingangarir igharazibagh amir puvati. Bar puvati. An garir gumazir ekiaba an ingangarim gifueghasa, a midorozir ingangarir aghuimram ami. ⁵ Kamaghira, gumazitam igharaz darazi ko ivemarıva egh me gafiragh faragh otivsi, egh a ivemarimin arazibar gin mangıva, egh bizir aghuitam iniam. A ivemarimin arazibar gin mangan koghıva, a bizir aghuitam inighan kogham. ⁶ Eghti gumazitam puvira uan azenimin ingarıva an oparıva an ganıva, egh a faragh gumazir mabagh itaghıva uan daghebar amam. ⁷ Ni akar ki mikemezir kabagh nighnigh, eghti Ekiam nin akuraghtima ni akar kabar mingariba bar dagh fogham.

⁸ Egh ni zurara Krai Iesus ginighnigh. An aremegha ua dikafi, an Atrivim Devitin ovavimra. Ezi akar aghuir kamra, ki an gun migei. ⁹ Ezi akar aghuir kam bangin gumaziba nan gara ghaze, kar

2:3: 1 Ti 1:18, 2 Ti 1:8, 4:5 **2:4:** 1 Ko 9:25 **2:5:** 1 Ko 9:25-26, 2 Ti 4:8 **2:6:** 1 Ko 9:7, 9:10 **2:8:** Ro 1:3, 2:16, 1 Ko 15:1, 15:4, 15:20 **2:9:** Ap 9:16, 28:31, Ef 3:1, 3:13, Fl 1:7, 1:12-14, Kl 4:3, 4:18

gumazir kuram. Egha me osımtızıba na garısı, egha na isa kalabus gati. Eghti Godın akam, a kalabusın ikeghan kogham. ¹⁰ Ki kamaghın ifonge, gumazamizir God ua bagha misevezıba, uaghan Kraıs İesus ko poroghıv iki Godın Akurvazım inıva, ikırımırir aghuir zurara itım inıam. Kamaghın, ki gavgavım uan navım ganıgava egha me bagha osımtızir kaba bar ada ateri. ¹¹ Kar guızın akam, e niğhnızir gavgavım an ikıam:

“E Kraıs ko aremeghıva, egh a ko ikırımırir kamın ikıam.

¹² Egh e gavgavıghvıra ikıva osımtızıba bar a da ater,
egh uaghan a ko atrıvımın ikıam.

E akırım ragh a gasaraghti, a uaghan akırım ragh e gasaragham.

¹³ Eghti e an gın angısı a ko akam akırıgh,
egh gın uan akar kamın gın mangan koghti,
a uan akar an amızımın gın mangvıra ikıam.

A uabı uan akam gıraghan kogham.
Bar puvati.”

Timotin ingangarım God gamıma a bar akonge

¹⁴ Nı gumazamızıba kımıvıra ikıtıma me akar kam gıniğhnıgh. Egh Godın damazımın mıghıvıra me mıkim suam, me pura akar muzıarıba bagh

2:10: 2 Ko 1:6, Ef 3:13, Kl 1:24 **2:11:** Ro 6:5, 6:8, 2 Ko 4:10-11, 1 Ti 1:15 **2:12:** Mt 10:33, Lu 12:9, Ro 8:17, 1 Pi 4:13 **2:13:** Nam 23:19, Ro 3:3-4, Ta 1:2 **2:14:** 1 Ti 1:4, 5:21, 6:4, Ta 3:9

uari adoghadoghan marki. Arazir kam gumazitam akuraghan kogham. Egha a gumazir orazibagh asighasisi. ¹⁵ God nin ingangarim gan fueghsi, ni pamtem ingar. Ni ingangarir gumazir aghumsizir puvatizimin min ikiva, egh deravira guizin akam bighvira a mikim. ¹⁶ Marazi mizer kinibav gia akar Godin nighnizimin gin zuir puvatizibav gei. Eghti ni akar kaba akirim raghdagh asaragh. Ni fo, akar kaba gumazibagh amima me Godin saghon ghuavira ikia ghua bar an saghuiamin iti. ¹⁷ Gumazir kabanang uan akar kamın gumazibar sure gami. Ezi men akar kam, mati duam, a gumazimin namnam ikia an isiava anepava a gasighasisi. Men tongin ikia akar kabav geir gumazimning, Himeneus ko Filetus. ¹⁸ Aning guizin akamin tuavim ataki, egha kamaghin migei, “E aremegh ua dikavigha gifa, kamaghin e gin ua dikavighan kogham.” Ezi me akar kamın gumazamizir mabar nighnizir gavgaviba daghdagh asighasisi. ¹⁹ Ezi God mati gumazim dipenimin ingari moghin, a uan siosin ingarasa egha dipenir akinir gavgaviba akunizi da tugha ikia gavgafi. Egha dipenir akinir kabar a kamaghin osiri, “Ekiam bar uan gumazamizibagh fo.” Egha ua kamaghin osiri, “Gumazamizir Ekiamin ziam itiba, me bar arazir kuraba akirim raghdagh asaragh.”

²⁰ E fo, dipenir ekiar mamın averiam, itarir maba iti, me silva ko golin a dar ingari, egha maba

2:15: 1 Ti 4:6, Ta 2:7-8 **2:16:** 1 Ti 4:7, 6:20, Ta 1:14 **2:17:** 1 Ti 1:20 **2:19:** Nam 16:5, 16:26, Ais 52:11, Nah 1:7, Jo 10:14, 10:27, Ro 8:35, 1 Ko 8:3, 1 Jo 2:19 **2:20:** Ro 9:21, 1 Ko 3:12, 1 Ti 3:15

me tememın dar ingari, egha maba me nguazimın dar ingari. Maba, ingangarir aghuim bagha dar ingari, egha maba, me ingangarir kıniba bagha dar ingari. ²¹ Kamaghın amizi, gumazitam uan arazir kuraba ateghıva, egh Godın damazim zuegham, a itarir me ingangarir aghuim bagha amizimın mın otogham. A God baghavıra itir gumazimın ikiam, egh guizbangıra uan Ekiamın akurvaghām. Egh a ingangarir aghuir guar aviribar amusi ikiam.

²² Kamaghın amizi, ni ifongiar kurar gumazir igiabar navibar otiviba ni akirim ragh dagh asaragh. Egh ni, arazir aghuiba, ko nighnızir gavgavim, ko igharazir darazir ifongezir arazim, ko navir amirizimın arazim, arazir kabanang ni bar pamtem dar suiragh dar gın mangi. Ni, gumazir Godın damazimın zueziba, me Ekiamın ziam fer gumazimiziba, ni me ko ikıva arazir kabar amu. ²³ Marazi akar onganiba ko akar kıniba gamua uari adoghadosi. Ezi ni akar kabanang akirim ragh dagh asaragh. Ni fo, akar kaba da gumazibagh amima me akaba uari adosi. ²⁴ Godın ingangarir gumazim igharaz darasi ko uari adoghan kogham. Puvati, a bar men asughasugh deravıra me damuam. Egh men tisan aghuimın ikiam. Eghti me an akaba batoghti, an aghumra ikiam. ²⁵ Egh a gumazir akaba batoziba men asughasugh me akirvaghı mangvıra ikiam. Egh a kamaghın damuti, God men akuraghti me ti uan navibagh iraghıva, egh guizın akam

2:21: 2 Ti 3:17, Ta 3:1 **2:22:** Ap 9:14, 1 Ko 1:2, 1 Ti 1:5, 6:11

2:23: 1 Ti 4:7, 2 Ti 2:16, Ta 3:9 **2:24:** 1 Ti 3:2-3, Ta 1:7-9, 3:2

2:25: Ga 6:1, 1 Ti 2:4, 6:11, Ta 1:1, 1 Pi 3:15

gifogham. ²⁶ Satan fomira me gifara me gamizi me an azuazimın aven ikia egha an ifongiamın gın zui. Egh me guizin akam gifogh, men nighnızir aghuariba uamategham, egh Satanın azuazim ategh ua firighregham.

3

Dughiar Abuananaba, gumaziba arazir kurabar amuam

¹ Ezi ni bizir kam gifogh, Dughiar Abuananaba, osimtızir bar kuraba otivam. ² Gumaziba vaghvagh uari baghivıra nighnigham, egh me dagıaba baghıva bar kuvigham. Egh me uari uan ziaba fiva, egh igharaz darazir gan suam me pura biziba, egh igharaz darazir ziaba gasıghasıghıva, egh me uan ameboghfeziabar akaba baraghan kogham. Egh gumazamizir arazir aghuıbar me gamıba, me me mınabaghan kogham. Me Godın aghuaghham. ³ Egh me namakabagh ifongezir arazim gifogham kogham. Egh igharaz darası ko uarir atarıva, egh me adarıba gıvan tuavıba puvatıgham. Me akar kurabav kımıva igharaz darazi girakırangın me mıkımam. Egh me uan navir ghurımın arazıba dikabınıva avegham, egh pura gumazıbav soghıva me gasıghasıgham. Egh me arazir aghuıbar apanımın ikiam. ⁴ Egh me uan namakaba paz me damuam. Egh me deraghvıra nighnighan kogh, egh atamra uan nighnızir kurabar gın mangam. Egh me uarıra uarigh nighnigh suam, erara gumazir ekiaba, e

3:1: 1 Ti 4:1, 2 Ti 4:3, 2 Pi 3:3, 1 Jo 2:18 **3:2:** Ro 1:29-31, 1 Ti 1:20, 6:4, 2 Pi 2:3, 2:12 **3:3:** Ta 2:3, 2 Pi 3:3 **3:4:** Fl 3:19, 2 Pi 2:13, Ju 4, 19

bar pın iti. Egh me uan nivafızir agorogebargın mangisi, egh God gifueghan kogham. ⁵ Egh me pura ifar mikim suam, me Godın gın zui. Egha guizbangıra me Godın gavgavim akırım ragha a gasara. Ni gumazir kamaghın amibar saghon iki. ⁶ Ezi men marazi tuaviba buria dipenibar aven ghua amizir nıghnızir aghuiba puvatızibar me apezepera, egh kalabuziabar mın me gamima me men apengan iti. Amizir onganir kaba me arazir kurar avırım gami, egha dar osımtıziba me taragha uaghiri. Ezi men naviba me gaghuavkırıma me arazir kurar mıngarıba puvatızibar amuasa ifonge. ⁷ Egha amizir kaba me sure damuasa bar ifonge, egha me guızın akam gifoghan kogham. ⁸ Fomıra Janes ko Jambres aning Mosesın apanımın iti moghın, gumazir kaba guızın akamın apanım gami. Ezi men nıghnıziba deragha ingarir puvatızıma me nıghnızir gavgavim Godın itir puvati.* ⁹ Eghti men arazir kam bar ekevegham kogham. Gumazıba bar men arazir kabar ganigh fogh suam, da bar ikuvigha ongani, mati gumazıba fomıra Janes ko Jambres aningın arazıbar gara ghaze, da bar ikuvigha ongani.

Timoti mıghıvıra Godın akamın suiragh

¹⁰ Ezi ni na ko ikiava, egha nan arazir ki manmaghın gumazamizıbar sure gamim, ni a gıfo.

3:5: Mt 7:15, 7:21, Ro 2:19-20, 2 Te 3:6, 1 Ti 5:8, 6:5, Ta 1:16 **3:6:** Mt 23:14, Ta 1:11 **3:8:** Kis 7:11, Ro 1:28, 2 Ko 13:5, 1 Ti 6:5, 2

Ti 2:25 * **3:8:** (3:8) Judaba kamaghın eghara ghaze, Janes ko Jambres, kar Mosesın dughiamın ikezir Isipın Atrivımın ganganir gumazımningın zıamning. Ni Kisim Bek 7:22 ko 9:11ın gan. **3:10:** Fl 2:22, 1 Ti 4:6

Ni nan dabirabir arazim ni a gifo, egha uaghan nan arazibar mingarim sara. Ni fo, ki nighnizir gavgavim Godin iti, egha zurara uan navim gavgavim a ganiga ingangarim gami. Egha ki igharaz darazigh ifuegha, egha tughavavgavigha osimtiziba ateri. ¹¹ Ni arazir kurar gumazamiziba na gamiziba, ni dagh fo, egha uaghan mizazir ki Antiok ko Aikoniam ko Listran ikia iniziba sara. Ezi ni fo, me nguibar ekiar kabar arazir bar kurabar na gami. Ezi Ekiam osimtizir kabar aven nan akurazima ki deravira iti. ¹² Bar guizbangira, gumazir Kraiss Iesus ko iki Godin arazibar gin mangasa ifongeziba, me bar, gumaziba pazi me damuam. ¹³ Eghti gumazir kuraba ko ifavarir gumaziba, gumazamizibagh ifar mangvira iki. Eghti Satan uaghan me gifaram, eghti men araziba bar kuvigham.

¹⁴ Ezi nirara, ni mighivira guizin akar kamın suiragh, akar ni a inigha nighnizir gavgavim an itim. Guizbangira, ni bar deravira e gifo, e gumazamizir akar kamın nin sure gamiziba. ¹⁵ Egha ni fo, dughiar ni aghirimira itim, ni faragha Godin Akinafaribar fofozim ini. Akinafarir kaba da nighnizir aghuiba ni ganidima, ni nighnizir gavgavim Kraiss Iesusin ikiva, ni Godin Akuravazim iniam. ¹⁶ E fo, Godin Duam uabi, Godin Akinafarimin aven itir akaba dagh amizi da otifi. Ezi akar kam a bar bizir aghuim, a guizin akamin en sure gamuava, egha gumazamizir nighniziba

3:11: Sng 34:19, Ap 13:14-52, 14:1-20, 2 Ko 1:10 **3:12:** Mt 16:24, Jo 15:20, 17:14, Ap 14:22, 1 Te 3:3 **3:13:** 2 Te 2:11, 1 Ti 4:1, 2 Ti 2:16 **3:14:** 1 Ti 1:13, 1 Ti 2:2 **3:15:** Jo 5:39, 1 Pi 1:20-21 **3:16:** Ro 15:4, 2 Ti 2:21, 2 Pi 1:20-21

derazir puvatizibar akirava, egha en daroriba akirava, egha arazir Godin damazimin derazibar en sure gami. ¹⁷ Kamaghin, akar kaba e Godin gumazamiziba, da e gamima e arazir aghuiba bar da inigha ingangarir aghuibar amuasava ami.

4

Timoti Godin akam akunsi bar gavgafigh

¹ Krais Iesus uamategh izi atrivimin ikiamin dughiam, a en araziba kotiamin da tuisigham, gumaziba ko amizir ikiavira itiba ko ariaghreziba uakan. Kamaghin ki Godin damazim ko Krais Iesusin damazimin mighighavira kamaghin ni migia ghaze, ² ni Godin akam akunsi bar gavgafigh. Gumaziba akam baraghasa ifonge, o a baraghan aghua, ni zurara Kraisin akam akunsi pamtem ingar. Egh ni men navibagh inivsi akar gavgavibar me mikim, egh me uan arazir kuraba akirsi me mikimiva, egh me Godin arazibar gin mangisi me mikim. Egh ni asughvira me damuva egh deravira God ifongezir arazibar men sure damu. ³ E fo, dughiam izitima, gumazamiziba ua guizin akam baraghsi ifueghan kogham. Men kuariba akar igharaziba baraghsi bar ikuvigham. Egh me uari bagh tisan aviriba inighti, me akar me oraghasa ifongezibar men sure damuam. ⁴ Kamaghin me guizin akam akirim ragh a gasaragham. Egh me pura eghaghanir kinir igharaziba baragham. ⁵ Eghti ni uabi, ni zurara

3:17: 1 Ti 6:11, 2 Ti 2:21 **4:1:** Ap 10:42, Ro 14:9-10, 1 Ti 5:21, 6:13
4:2: Ap 20:20, 20:31, 1 Ti 4:13, 5:20, Ta 1:13, 2:15 **4:3:** 1 Ti 1:10, 4:1, 2 Ti 1:13, 3:1, 3:6 **4:4:** 1 Ti 1:4, 4:7, Ta 1:14 **4:5:** Ap 21:8, Ef 4:11, 2 Ti 1:8, 2:3

deravira nighnigh ikiva osimtiziba ko mizaziba ater. Egh akar aghuim akurir ingangarim damu. God gumaziba ko amizibar akurvaghamin ingangarim ni ganingi. Kamaghin ni ingangarir kam deraviram a damu.

Pol ovengamin dughiam roghira ize

⁶ Ezi ki uabi, nan ovevemın dughiam roghira ize. Eghti nan ghuzim mati wainın dipar me God ganıdimın mın, abuan irasava ami. Nan dughiar ki mangamim a roghira izegha gıfa. ⁷ Ki pamtem ingara akar aghuim deraviram anekuri, mati ivemarir gumazim pamtem ivemari. Egha ingangarir God na ganıngızim ki anegıfa, mati ivemarir gumazim uan ivemarim anegıfa. Egha ki nighnızir gavgavir Godın itim, ki pamtem an suiragha mamaghıra iti. ⁸ Ezıma ıvezır aghuım a na mızuai iti, mati ivemarir gumazim an ıvezır aghuım a mızuai. Ezi ıvezır aghuir kam a kamakın, God na mikim suam, ni nan damazımın dera. Ekiam arazir aghuımra gın mangıva gumaziba ko amiziba kotiamın aven men arazıba tuisıgham. Egh Dughiar Kraıs Otoghamim, a ıvezır aghuir kam na danıngam. Egh a narara danıngan kogham. Puvati. A ıvezır aghuir kam isi, gumazamızır a mızua a uamategh izamin dughiam gifongezıba, a bar me danıngam.

Timoti zuamıra Pol bagh izi

⁹ Ni damu, zuamıra na bagh izi. ¹⁰ Ni oragh! Demas, a nguazir kamın bizıba bagha bar ifuegha,

4:6: Fl 1:23, 2:17, 2 Pi 1:14 **4:7:** 1 Ko 9:24-25, Fl 3:14, 1 Ti 6:12, Hi 12:1 **4:8:** 1 Ko 9:24-25, 2 Ti 1:12, Je 1:12, 1 Pi 5:4, MAA 2:10 **4:9:** 2 Ti 1:4 **4:10:** 2 Ko 8:23, Ga 2:3, Kl 4:14, Fm 24, Ta 1:4, 1 Jo 2:15

kamaghin a na ategha gifa, egha a Tesalonikan nguibamin ghu. Ezi Kresens Galesian Provinsin ghu, ezi Taitus Dalmesian Distrighin ghu. ¹¹ Luk uabira na ko iti. Kamaghin amizima ni Mak batoghiva a inighiva a ko izi. A gumazir aghuir ingangaribar nan akurvazim. ¹² Ni fo, ki Tikikus amadazima an Efesesin nguibamin ghu. ¹³ Ni izisi, nan azenan azuir korotiar ruarim inigh izi. Ki Troasin nguibamin ikia Karpusin dipenimin anetaki. Egh akinafarir righiziba sara inigh. Bar bizir ekiam, ni akinafarir me asizir inibar ingariziba da inigh izi.

¹⁴ Aleksander, gumazir ainin bizibar ingarim, a bar paza na gami. Ekiam gin an arazir kurar an amizir kam ikaragham. ¹⁵ Eghti ni uaghan gumazir kam bagh gan. A bar guizbangira en akabar apanim gami.

¹⁶ Ki faragha Kotin tugha akaba ikarvazima gumazitam na ko tugha nan akamin akurazir puvati. Gumaziba bar na ataki. Ki God ko mikimtima, a men arazir kurar kam ginighnighan kogham. ¹⁷ Ezi Ekiam uabi nan boroghin ikia gavgavim na ganidi. Kamaghin amizima ki akar aghuim bar anekurima, Kantrin Igharazibar Gumaziba, me bar a barasi. Ezi ki ovengasava amima God nan akura, mati a laionin akamin ua na ini. ¹⁸ Ezi Ekiam me na damuamin arazir kuraba, a nan akuragham. Egh a deravira na damuva

4:11: Ap 12:12, 12:25, 13:13, 15:37-39, Kl 4:10, 4:14, Fm 24 **4:12:** Ap 20:4, Ef 6:21-22, Kl 4:7-8 **4:13:** Ap 20:6 **4:14:** Sng 28:4, 62:12, Snd 24:12, Ap 19:33, Ro 2:6, 1 Ti 1:20, MAA 18:6 **4:16:** Ap 7:60, 2 Ti 1:15 **4:17:** Sng 22:21, Dan 6:22, Ap 23:11, 27:23, 2 Pi 2:9
4:18: Sng 121:7, Ro 11:36, Ga 1:5, Hi 13:21

nan aku uan Nguibar a ikiava atrivimîn itimîn mangam. Eghti e an ziam fi mamaghîra ikiam. Bar guizbangîra.

¹⁹ Ni nan akam isi, Prisila ko Akwila, ko Onesiforusin amuiroghboribar aning suam, Afeziam ia ko iki. ²⁰ Erastus Korinîn nguibamîn ikiavîra iti. Ezi Trofimus areima ki anetaghizîma a Miletusin nguibamîn iti. ²¹ Ni damu, zuamîra na bagh izi. Ni suighsuightîma, amozim ko aminir orangtîzimîn dughiam otogham.

Yubulus ko Pudens ko Linus ko Klodia ko Romîn nguibamîn itir Kraisin adarasi, me akam amaga ghaze, Afeziam ni ko iki.

²² Ekiam nin duam ko iki. Egh an apangkuvim bar moghîra ia ko iki.

Godin Akar Aghuim; Akar Dikirizir Gavgavir Igiam

The New Testament in the Aruamu language of Madang Province, Papua New Guinea, 2004 Edition Nupela Testamen long tokples Aruamu long Madang Provins long Niugini long 2004

copyright © 2004 Pioneer Bible Translators and the Bible Society of Papua
New Guinea

© Faith Comes by Hearing

Language: Aruamu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Godin Akar Aghuim in the Aruamu Language

This translation was produced by Pioneer Bible Translators, and was
published in 2004 by the Bible Society of Papua New Guinea.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the Pioneer
Bible Translators at www.pioneerbible.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in
any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual
words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2021-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

8f6beb37-6783-55d5-91ed-8321cc3f5eea